

hebben¹⁾. Het is misschien niet te gewaagd om te veronderstellen, dat reeds bij de nieuwe reglementeering na het handvest van 1412 de jaarmarkt met het oog op de kermis een week werd vervroegd. Men zou over gegevens van een groot aantal steden moeten beschikken, om te kunnen nagaan, hoe kerkelijke en stedelijke autoriteiten bij het vaststellen van kermis- en marktdata samenwerkten.

Sedert de 16de eeuw, stellig reeds in 1542²⁾ onder het katholieke bewind, beslist de vroedschap over den kermisdatum. Van de voorjaarsmarkt hooren wij in de 16de eeuw niet meer. Misschien is de paardenmarkt, die op den eersten Maandag na 28 Mei werd gehouden, er een overblijfsel van. De Augustusmarkt wordt steeds meer een bron van volksvermaak dan van handelswinst. In de 15de eeuw speelden nog slechts de gildebroeders met ernst en toewijding hun „spul ter kermisse”³⁾, in de 16de en 17de eeuw verschijnen vreemde komedianten en goochelaars ten tooneele, waartegen de predikanten niet genoeg konden ijveren.

Doch terwijl de oude jaarmarkt opging in ijdele genoegens, trachtte de vroedschap de winsten, die de markthandel eens had afgeworpen, te redden door het instellen van bijzondere jaarmarkten, als zuivel-, linnen-, zaad-, leermarkten enz. De geschiedenis van deze markten, waarvoor het octrooi dikwijls eerst na vele verwickelingen met afgunstige burenen door de Staten van Holland werd verleend, valt echter buiten het bestek van dit opstel⁴⁾.

De marktkeuren, die wij in de oudste keurboeken aantreffen, hebben meer betrekking op de weekmarkt, „den rechten markedag”, dan op de jaarmarkten. De eenige

1) Dr. Zas vermeldt in zijn kroniek dat eenmaal de processie niet kon uittrekken op den gewonen Zondag, omdat een sluis in den dijk werd hersteld; het geschiedde op den volgenden Zondag en sinds hield men daaraan vast; volgens Van Heussen is het kerkwijdingsfeest een week verschoven, omdat het anders soms samen viel met Maria Hemelvaart.

2) Vroedschapsresolutie van 15 Juli.

3) Zie de oudste barbierskeur, afgedrukt in: De archieven der Rotterdamsche gilden, blz. 46, en de vleeschhouwerskeur in het supplement keurboek, blz. 33.

4) Zie hierover o.a. het geschil met Goes in 1580. Fruin's Bijdragen 1923, blz. 28.